

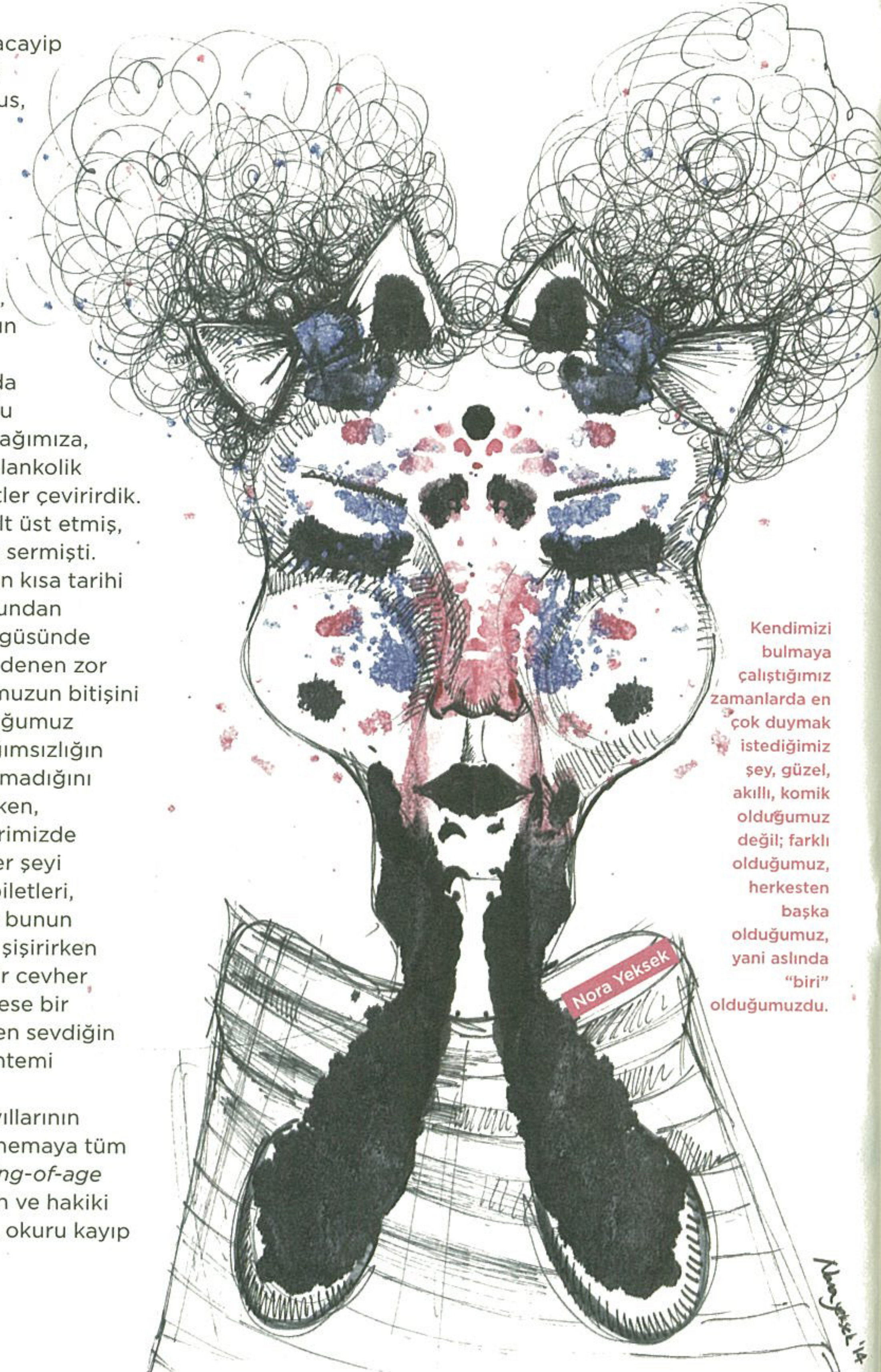
ERGEN KOKUSU

“Son dönemde, tüm sanat dallarının ilgi alanına giren coming-of-age (reşit olma) buhranlarını gayet içeriden ve hakiki bir sesle anlatmayı başaran Sibel Oral, okuru kayıp bir zamana taşıyor.”

Lise iki ve lise son, hayatımın çok acayip yıllarıydı. Ondan sonra geçecek yirmi yılda okumadığım kadar Sartre, Camus, Nietzsche, Hesse, Zweig okumuş, hayat ve ölüm hakkında derin derin düşünmüş, müziğin içime işlediğini hissetmiş (kimi şarkıların, şarkı sözlerinin, albümlerin, vokallerin, soloların vs), felsefe kelimesini haddinden fazla kullanmıştım. Dahası, etrafımdaki kadın erkek arkadaşlarımın hepsi de benim gibiydi. Genellikle siyah giyinir, çantalarımızda çok sayıda kitapla gezer, Akmar'a takılırdık. Okulu kırdığımız zamanlarda haytalık yapacağımıza, parklarda, kahvelerde yüzümüzde melankolik ifadelerle oturur, varoluşçu muhabbetler çevirirdik. “Smells Like Teen Spirit” dengemizi alt üst etmiş, *Trainspotting* hepimizi iki seksen yere sermişti.

Anlattıklarım 90'larda genç olmanın kısa tarihi gibi görünse de, sanırım zamanın ruhundan daha fazla belirleyici olan, yaşam döngüsünde durduğumuz noktaydı. Adına gençlik denen zor zamanlardan geçiyorduk. Çocukluğumuzun bitişini idrak ediyor, bağımlı durumunda olduğumuz ilişkilerden sıyrılmaya çabalarırken, bağımsızlığın pek de düşündüğümüz kadar kolay olmadığını anlıyorduk. Birey olma sancıları çekerken, kitapların altını çiziyor, küçük defterlerimizde büyük laflar biriktiriyorduk. Aslında her şeyi üst üste yığıyorduk. Gidilmiş sinema biletleri, sergi katalogları, okunmuş dergiler ve bunun gibi ıvır zıvırlar dolapları, çekmeceleri şişirirken sanki bu kalabalığı imbikten geçirip bir cevher çıkartacağımızı hayal ediyorduk. Herkese bir “hayat felsefesi” lazımdı, bir idol, bir “en sevdiğin grup”, bir şahsına münhasır intihar yöntemi lazımdı. Herkese bir ben gerekiyordu.

Beni Beklerken, bu bulantılı arayış yıllarının romanı. Son dönemde, edebiyattan sinemaya tüm sanat dallarının ilgi alanına giren *coming-of-age* (reşit olma) buhranlarını gayet içeriden ve hakiki bir sesle anlatmayı başaran Sibel Oral, okuru kayıp bir zamana taşıyor.

Kendimizi bulmaya çalıştığımız zamanlarda en çok duymak istediğimiz şey, güzel, akıllı, komik olduğumuz değil; farklı olduğumuz, herkesten başka olduğumuz, yani aslında “biri” olduğumuzdu.

Bir yandan birbirlerinden çok farklı, bir yandan da bir elmanın iki yarısı gibi kol kola, iç içe iki genç kızı, Özlem ve Duygu'yu merkeze alan roman, gençlik denen laneti anlatıyor. Özlem ve Duygu'nun anne ve babalarından ibaret çekirdek hayatlarında kopan fırtınalar, daha önce kimsenin başına gelmemiş, çok büyük talihsizlikler yaşamalarından kaynaklanıyor. Kendi benlik algılarının bambaşka olmasına karşın birer trajedi kahramanı değil aslında. Kullanmayı çok sevdiği kayıp kuşak (lost generation) ifadesi, tarihin akışında herhangi bir onıyla denk gelen bir dönemi değil, herkesin hayatındaki belli bir yaş aralığını anlatıyor daha çok. Dallarından koparılanın zamanı gelmiş, öte yandan kendilerini hâlâ ham hissediyorlar. Dünyaya gelmiş olmalarına karşın ana rahmindeki korunaklı yaşamlarını özleyen bebekler gibiler.

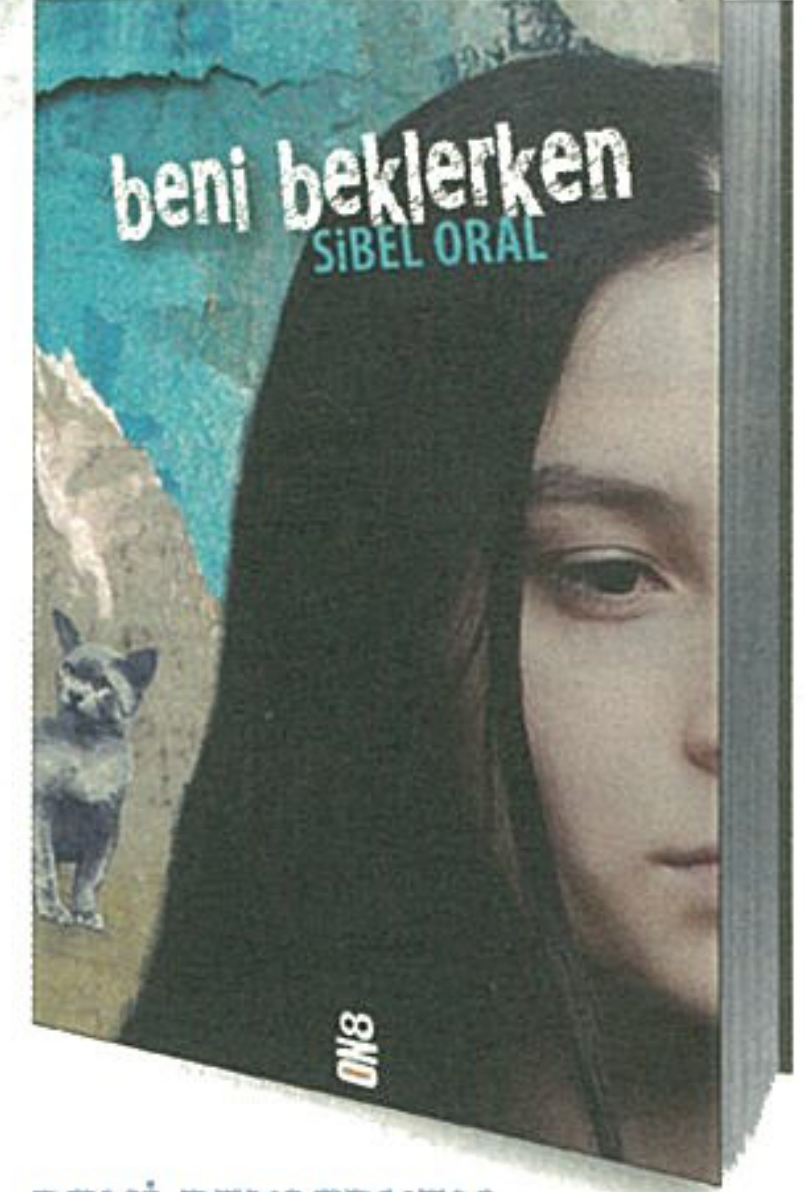
“Smells Like Teen Spirit” dengemizi alt üst etmiş, *Trainspotting* hepimizi iki seksen yere sermişti.

Bu açıdan romanın merkezindeki anne meselesi, sadece Özlem'in değil, tüm insanlığın sorunsalı olarak karşımıza çıkıyor. Ömrümüzün daha en başından itibaren mütemediyen bir birleşme ve ayrılma salıncağında savruluyoruz. Uzun müddet başka bir beden parçası ve uzantısı olarak, içeride, kapalı ve güvende yaşarken, bir gün geliyor dışarı çıkıyoruz. Yüzümüze çarpan ışık ve havayla çılgınlığı basıyor, hiç bilmediğimiz dış faktörlere maruz kalıyoruz. *Beni Beklerken* çocukluktan çıkışın da benzer bir doğum sancısıyla –ama bu sefer anneden çok çocuğu hırpalayan bir sancıyla– gerçekleştiğini hatırlatıyor. “Artık yalnızım” duygusunun yarattığı şok ve acı, sanki doğduğumuz andan itibaren yanı başımızda. Ne zaman birine tutunsak, ne zaman birini kaybetsek, ömrümüz boyunca kapımızı çalmaya devam ediyor.

Beni Beklerken hayat döngümüzde yalnızlıkla yüzleştirdiğimiz kritik koridorlardan birinde geçiyor. Sibel Oral'ın ısrarla “beyaz kaygan zemin” diye tarif ettiği bu geçit, çocukluğumuzun geçmişte kaldığı, fakat yetişkinliğe de henüz erişemediğimiz bir kara delik. Bir yandan iki tarafa da dokunacak kadar yakınız, öte yandan her ikisi de ulaşılmaz görünüyor. “Kaçtığımız çok şey vardı. Ben, geçmiş zamandan; o ise içinde bulunduğu zamandan kaçmaya çalışıyordu. Ben, küçülmek istiyordum; o ise, büyümek... Ama zaman dedikleri ne küçülmeye ne de büyümeye izin veriyordu. Bizi orada bir yerde, yanılgıların ortasında bırakıyordu.”

“BU OKULDA SENİN GİBİ TIPLER OLDUĞUNU BİLMİYORDUM”

Özlem bir gün okul bahçesinde oturmuş, kapağında Kurt Cobain olan bir dergiye göz gezdirirken, Duygu ona hayranlıkla yaklaşmış bir de sağlam iltifat ediyor: “Bu okulda senin gibi tipler olduğunu bilmiyordum.” Duygu, Cobain'e taptığından, Nirvana sevgisinden, kayıp kuşak olduklarından bahsetmeye çalışırken, Özlem Nirvana

BENİ BEKLERKEN
Sibel Oral
On8 Kitap

sevmediğini söyleyip dergiyi kızın eline tutuşturuyor. Gerçekten de tam da o yıllarda, kendimizi bulmaya çalıştığımız zamanlarda en çok duymak istediğimiz şey, güzel, akıllı, komik olduğumuz değil; farklı olduğumuz, herkesten başka olduğumuz, yani aslında “biri” olduğumuzdu. Dolayısıyla, bir biçimde aykırı olmak, ayrıksı durmak, kalabalığın içinden sıyrılıp kendimizi göstermek zorunda hissediyorduk. *Beni Beklerken*'in kahramanları Duygu ve Özlem gibi, kendi kişisel tarihimizi gerçek olaylar ve gerçek kişilerden bağımsız olarak kendimiz kurguluyorduk. Anlatmaktan gurur duyacağımız, yani başka türlü bir hayatımız olmalıydı. Aile tarihimizi, çocukluk anılarımızı, aşk hikayelerimizi bizzat yazıyorduk.

Oral, şüphesiz herkesi kendi gençliğine götürecektir, bu “biri olma” ihtiyacından kaynaklanan türlü semptomları müthiş teşhis ediyor. Kendine bir kimlik devşirmek isteyen, *biri* olmak isteyen herkesin, yola önce *başka biri* olarak başladığının altını çiziyor. Sağdan soldan bir sürü sağlam laf, havalı tişört, *cool* sigara üfleme yöntemleri aparıp kolaj kişilikler yaratmaya çalışıyorduk. O yıllarda çokça yaptığımız gibi kuşe dergilerden kesilen gözlerden, dudaklardan, burunlardan güzel bir yüz yaratmaya çabalıyorduk. Fakat terkip yapmak, Tanpınar'ın dediği gibi, kolay iş değildi; uzun zaman ve emek istiyordu. Heyhat bizim acelemiz vardı, topyekûn taklit çoğu insan için daha basitti. Duygu gibi birçokları için başka birinin kimliğine, paket halinde sahip çıkmak gerekiyordu.

Biz insanların neredeyse her şeyi taklit ederek öğrendiği düşünülürse, kimliklerimizi de kademe kademe taklitlerden kuruyorduk. Yani aslında kimsenin birbirinden farklı olduğu filan yoktu. Zaten Özlem, Duygu'yu başından savdığı sırada kulaklığından en sevdiği şarkıcının sesi “I need an easy friend” diyordu. ■